

▣ Примарни произвођачи млека и прасади суочавају се са новим таласом пада откупних цена.▣ За литар сировог млека плаћа се од 35 до 55 динара у зависности од величине фарме. Товљеници се продају за око 150 динара иако стручњаци тврде да су трошкови производње за 30 динара виши. Разлог за пад цена примарних пољопривредних производа стручњаци виде у неконтролисаном увозу из Европске уније. Од државе траже системску анализу и заштиту домаћег тржишта.

Цена прасади, свиња и свињског меса пала је и у Европској Унији, и то чак 30 одсто у односу на исти период прошле године. **Сана Челебићанин**, представник Удружења одгајивача свиња и директор пословног удружења Заједница живинара каже да се та ситуација прелила и на наше тржиште кроз прекомерни увоз.

Смањена је потражња меса, јер је Кина зауставила увоз из Европске уније, па су највећи европски произвођачи, као што је рецимо Шпанија, дошли у ситуацију да немају где да пласирају своје месо и оно се 'прелива' код нас

"Сманена је потражна меса, јер је Кина зауставила увоз из Европске уније, па су највећи европски произвођачи, као што је рецимо Шпанија, дошли у ситуацију да немају где да пласирају своје месо и оно се 'прелива' код нас. Дакле, наши увозници, мислим онако условно речено, спашавају привреду Европске уније и тржиште свињског меса Европске уније на начин да угрожавају нашу домаћу националну производњу", тврди Челебићанин.

Наглашава да то што Србија има слободно тржиште не значи да држава не сме да интервенише и заштити домаће пољопривреднике.

"Наш произвођач не може бити конкурентан производњи из Европске уније, прво ни обиму, друго због забране коришћења генетски модификоване хране, затим и због субвенција које они добијају. И оно што је важно напоменути – ми нисмо заједничко тржиште са ЕУ. Јер, да смо исто заједничко тржиште, онда би ми сад имали дозволу да радимо регионализацију државе кад је у питању афричка куга свина, да добијемо статус слободан кад је у питању класична куга свина. Дакле, они нама уводе забране, а ми смо отворили границе", истиче Челебићанин.

Дакле, они нама уводе забране, а ми смо отворили границе

Напомиње да држава треба да заштити своје тржиште тако што ће најпре прикупити и обрадити податке о томе колико имамо свиња и колико нам свињског меса фали. Каже да су у току интензивни састанци са Министарством пољопривреде и да је ово проблем који треба да решава Влада Републике Србије.

Челебићанин истиче да се месо које је дошло из увоза и даље не одваја од меса које је произведено од животиња које су рођене и гајене у Србији, иако је и то начин да се заштитимо од прекомерног увоза и увоза меса добијеног од животиња које су храњене генетски модификованом храном која је у Србији забрањена.

Цене у радњама не падају због неправедне расподеле новца

Талас пада цена који је запљуснуо фарме чини се није ни оквасио рафове у малопродаји, па потрошачи и даље плаћају килограм свињетине око 800 динара, а за литар дуготрајног млека 150. Челебићанин каже да су домаћи пољопривредници принуђени да товљенике продају за 150 и 160 динара иако је њихова произвођачка цена 180.

"Што се тиче свинске производње, она је у изузетно лошем стању и потребно је предузети хитне мере. Наши фармери трпе неликвидност. Више нису уопште кредитно способни, банке их не виде као производњу коју се исплати кредитирати. Постојеће кредите не могу да отплаћују, нити да плаћају раднике и режије. Већ две године са кратким изузецима, раде тако што продају испод произвођачке цене", тврди Челебићанин.

То што се пад откупне цене товљеника не одражава на цене свињетине у малопродаји Челебићанин објашњава неправедном расподелом новца.

"Неко ту итекако зарађује на уштрб примарне производње. Да ли су то кланичари, да ли су то малопродајни ланци... иако ти малопродајни ланци често стављају некакве акције, па дају бут на петсто и нешто динара, шесто – као да је то паклица цигарета", наглашава Челебићанин.

Осврнула се и на пад откупне цене млека. Каже да произвођачи који имају мали број животиња добијају тридесет шест динара по литри. Велике произвођаче поједине млекаре плаћају 52 до 55 динара.

"Реална откупна цена је 70 динара. Проблем је заправо и опет се враћам на математику, аналитику, треба да знамо колико имамо, колико нам фали и како и на који начин можемо унапредити нашу производњу, било да је у питању генетика, било да је у питању конкурентност и наравно, примена закона који постоји, а то је Закон о уређењу тржишта пољопривредним производима који предвиђа ванредне мере, интервентне ванредне мере и увођење дозвола, где се уводе квоте и ограничава увоз, јер нас заправо увоз највише убија," тврди Челебићанин.

Додаје, поред увоза проблем је и то што не можемо да се изборимо за извоз јаја и живинарских производа у ЕУ.

"Запело је у испуњавању појединих ветеринарских стандарда кад је у питању сертификација за извоз. Они који седе у институцијама мислим да би требало да буду ажурнији, али ево, сад су нам јавили да заправо има још неколико тачака неусаглашености на којима се интензивно ради, а ми смо сада покренули скупштину у Привредној комори да би нам представници управе изложили шта је то што сами привредни субјекти требају да ураде," објашњава Сања Челебићанин.

На испуњавању стандарда за извоз јаја и живинарских производа из Србије у ЕУ ради се већ 5 година, од 2021. године.

(РТ)